

– Több alkalommal kapott kitüntetést a kutatásából írt publikációk és a levéltárban folyó, magas színvonalú munka alapján. Mégis, mennyiben más a szülőváros vezetésének elismerése?

– Minden ilyen alkalom egy-egy szakasz lezárása az ember pályáján. – feleli Lakatos Andor. – Ezt a mostani kitüntetést egy húsz éves időintervallum (hiszen pont ennyi ideje vagyok levéltárvezető Kalocsán) összegzésének tekintem, amely meg erősít és biztatást is ad a jövőre nézve. Ugyanakkor nemcsak visszajelzés, elvárás is egyben, mert a díj névadója kötelez: ha pár év múlva megkérdezik, mi történt, fel kell tudnom mutatni, mit tettem a szorgalmas kutató, ötletes újító és az ismereteket fáradhatatlanul közvetítő Tóth Mike szellemében. A díjátadó jókívánságai mellett nagyon megmaradt bennem egy ismerősöm mondata: „szép, szép, barátom, ez a díj, de én húsz éve minden nap megetetem a teheneket, és még senki sem adott díjat érte”. Egyáltalán nem éreztem ünneprontónak ezt a megjegyzést, sőt érdemes elgondolkozunk azon, mit tart fontosnak a társadalom, mit vesz észre és mit honorál. Itt hadd álljak meg: az elmúlt húsz évben mindvégig ott volt mellettem a feleségem, akivel csoporttársak voltunk az egyetemen, és szakmailag is hasonló tevékenységet végeztem – míg én a levéltári, Adél a múzeumi területen dolgozott az Érseki Kincstar vezetőjeként –, viszont az ő életében három gyermekünk

Kalocsa Város Tudományos Munkáért – Tóth Mike Díj dr. Lakatos Andornak

Húsz év összegzése volt a kitüntetés

Tóth Mikéről elnevezett, tudományos munkáért járó kitüntetést kapott augusztus 20-án a városi önkormányzattól dr. Lakatos Andor, a Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár vezetője. Lapunk már korábban is tudósított a levéltárban folyó munkákról, most ismét megkerestük a publikációi és szakmai munkája alapján a városhatáron túl is elismert szakembert.

érkezése után ott volt a gyás, az otthon töltött kilenc év, amíg a háttérből segített. Közben én doktori iskolába jártam, konferenciáztam, képviseltem. Nem az én tisztem, hogy javaslatokat tegyek, de el tudtam volna képzelni közös díjazást is az esetünkben, és számomra a Tóth Mike Díj az együtt végzett munkánk elismerése.

– Nagyon sok tanulmány, könyv jelent meg a neve alatt, vagy közreműködésével. Lehet néhány fő vonulatban összefoglalni a témákat, amikkel foglalkozik?

– Sajnos, nem – mondja kis bocsánatkérő mosollyal –, illetve a korszakot tekintve mégis: a 18-20. századok történetével foglalkoztam. Nyilván az egyháztörténeti témákon volt a hangsúly az érsekség forrásainak, gyűjteményeinek feldolgozása alapján, de az egyházi levéltárak működésére vonatkozó, módszertani kérdésekkel is foglalkoztam.

– Régi dokumentumokban kutatni, ez nagyon száraznak tűnik!

– Az a jó, ha száraz – vágja rá, és miután elakad a szavam, megmagyarázza: a levéltári raktarak egyik fő követelménye, hogy szárazak legyenek, ha túl nagy a páratartalom, károsodhat-

nak az iratok. – Félretéve a (félíg) tréfát: minden tudományos munkához szorgalom és kitartás kell, jól kell

tárba kerültem, és nemcsak egy szakmát, hanem hivatást találtam. Kereső korszakomban voltam biológus-

túrnai a monotonitást. Erre a munkára sem jellemző, hogy villámgyorsan nagy eredményekkel lehet előrukkolni. De azt hiszem, másutt sincs ez másként, csak egyszerűbb a pillanatnyi eredményekre figyelünk. Amikor valaki két perc alatt nyer az olimpián, kevesen érzik át az évek munkáját, ami ugyanúgy benne van!

– Ezek szerint levéltárnak születni kell, mert vannak bizonyos jellemvonások, amelyek elengedhetetlenek ehhez a munkához!

– Minden munkához kellene bizonyos adottságok, a megfontoltság, türelem, körültekintés, hajlam az elmélyülésre, valóban fontos és előnyös tulajdonságok hozzá.

– Szerencse, tanárok, szülők – mi kell ahhoz, hogy megtalálja valaki azt a hivatást, ami neki való?

– Úgy érzem, gondviselősszerű volt, hogy a levél-

gushallgató is, aztán lehetőségem volt egy éven át az Érseki Levéltárban segédként dolgozni. Innen jelentkeztem az egyetemre, történelem-levéltáros szakra, és teljesen világos volt, hogy ez az én utam, nem ért meglepetésként az említett „száraz levegő”.

– Hogyan lehetne megfogalmazni kívülálló számára, miért fontos – és sikeres! – a levéltári munka?

– A múlt információira lépten-nyomon rászorulunk, amennyiben érteni akarjuk a jelent és okosan formálni a jövőt. A tudományok, az emberi gondolkodás és a források őrző levéltárak kapcsolata tehát adott. Az átlagember számára természetesen ez a kapcsolat túl közvetett, a fő kérdés az, hogyan találkoznak velünk. Vannak, akik kutatóként járnak nálunk és talán valamivel többen, akik kiadványokban, olvasva találkoznak a levéltárból származó infor-

mációkkal. A 21. század fejleményeként elért benünket a tömeges érdeklődés is a családkutatók esetében. Ezeknek az igényeknek az informatika és az internet segítségével tudunk csak igazán megfelelni. Ezért indult el öt éve a levéltár internetes, e-kutatási lehetősége, melyben ma már több mint egymillió digitális képet böngészhetnek kutatóink. Az internetes lehetőségeknek köszönhetően levéltárunk forgalma óriási mértékben megnőtt, és megváltozott azok köre, akik kutatóként kapcsolatba kerülnek velünk: míg korábban elsősorban a szakdolgozók, nyugdíjasok jártak el hozzánk munkaidőben, most megjelent a 30-40-es, aktív korosztály, akik esténként, illetve hétvégeken, otthonról kutatnak. Sokkal jelentősebbé vált a külföldiek aránya is. Nagyon fontos a kapcsolat keresése az ifjúság felé is, hiszen a levéltárak információi, az írások világa így maradhat igazán élő tudás. Téma napok, vetélkedők, előadások vagy éppen nálunk végzett közéleti diákmunka keretében is találkozunk időnként, amolyan magvetésként, tudva, hogy egy-egy kicelt mag azután százszoros termést hozhat. Igazán sikeres a mi esetünkben csak a jó együttműködés lehet: a színvonalas gyűjteményi munkához a szervezeti-intézményes kereteket a fenntartó érsekség biztosította, és munkatársak, önkéntes segítők sorát említhetném, akik tevékeny részesei az említett folyamatoknak.

Lakatos Andor 1968-ban született Kalocsán, nős, három gyermeke van. A kecskeméti Piarista Gimnáziumban érettségizett, majd az ELTE BTK-n szerzett történelem-levéltár-történeti muzeológus diplomát. Ugyanitt volt a 19-20. századi Magyar Történeti Doktori Iskola hallgatója, 2004-ben szerzett PhD fokozatot. Ösztöndíjasként több alkalommal is tanult-dolgozott külföldön. Munkaviszonya Kalocsához köti, először 1989-90-ben dolgozott az Érseki Levéltárban, 1995 óta levéltár-vezetőként tevékenykedik. 1998-tól levéltári szakfelügyelő, 2010 óta a Tomori Pál Főiskola szababölcsész képzésében is részt vesz. Számos publikációja jelent meg, több mint tíz önálló kiadvány és negyven tanulmány szerkesztője/szerzője. Munkássága alapján 2007, 2011, 2012, 2013 években részesült különféle szakmai elismerésben, 2013-ban az „Év Levéltára” címet nyerte el a kalocsai intézmény.

Gábor Erika

Pataji úti ABC - Élelmiszer üzlet
 Kalocsa,
 Kossuth L. u. 48.
 Telefon: 78/462-048

AKCIÓJA
 szeptember 10-től 17-ig
 vagy a készlet erejéig!

König trappista sajt (999 Ft/kg) **999,-**
Pickwick tea többféle ízben (299 Ft/db) **299,-**
Sprite üdítőital 2,25l (142 Ft/l) **319,-**
WATT energiatital 0,25l (436 Ft/l)
 alma-körte, energy, original **109,-**
Egri rosébor félszáraz 0,75l (665 Ft/l) **499,-**
Falkenberg sör dobozos 0,5l (258 Ft/l) **129,-**

(Reál) Találkozunk mindennap!

**Az EMMI Kalocsai Gyermekegthon,
 Általános Iskola és Szakiskola
 pályázatot hirdet**

TANÁR, TANÍTÓ állás betöltésére.

További információ a kozigallas.gov.hu, és a www.gyotthonkalocsa.hu honlapon.